

ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

УДК 811.133.1'276.6'243:37.015.3.091.313

НОВІ СТРАТЕГІЇ У ВИКЛАДАННІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Галина Бернецька

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна, 79000, тел. (032) 239-41-98,
e-mail: bernetska@gmail.com*

Розглянуто особливості викладання французької мови за професійним спрямуванням та проаналізовано нові стратегії технології навчання. порушено питання використання інноваційних та психотерапевтичних методів навчання як головного чинника оптимізації процесу опанування студентами іноземної мови за професійним спрямуванням, що дає змогу поєднувати індивідуальні, парні та групові види роботи. Визначено декілька перспективних напрямків для використання психотерапевтичних методів у викладанні французької мови, таких як: навчання людей з особливими потребами; заняття іноземними мовами в рамках професійного навчання; захоплюючий спосіб розвитку мовної компетенції, навичок спілкування та уваги до свого внутрішнього світу, оскільки навчання за інноваційними психотерапевтичними методами є ефективним для опанування студентами іноземної мови. Запропоновано інноваційні методи навчання французької мови актуальні для фахівців, чия професійна освіта включає комплексну підготовку в області іноземних мов та психології – викладання на основі психотерапевтичного підходу може стати перспективною сферою професійної діяльності.

Ключові слова: французька мова за професійним спрямуванням; інтерактивні методи навчання; кейс гра; мотивація; сугестопедія; емпатія; сенситивність; асертивність; креативність; Т-групи; групи зустрічей; гештальт-терапія; психосинтез; тілесно-орієнтована терапія; арт-терапія.

Відповідно до реальної ситуації навчання іноземної мови у вищих технічних навчальних закладах, постає питання щодо зміни методів навчання за професійним спрямуванням іноземних мов у вищих навчальних закладах. Сьогодні, завдяки просуванню інформаційних технологій, зростають міжнародні зв'язки, що сприяє співпраці та інтеграції країн у світову економіку. Від зміни змісту курсу, реформи методу навчання залежатимуть і прагнення до самостійного навчання студентів, і механізм мотивації. Посилити прагнення до навчання може реформа методів викладання, а нові ідеї викладання сприятимуть об'єднанню викладання іноземної мови та використання на практиці професійних навичок.

На думку провідних вітчизняних науковців (В. П. Андрущенко, П. О. Бех, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, Г. В. Онкович, В. Г. Редько та ін.), якість вищої освіти значною мірою залежить сьогодні від рівня володіння випускниками університетів іноземними мовами. У наш час значну увагу приділяють аспектам навчання іноземної мови як мови професійного спілкування.

Останнім часом у практиці викладання французької мови у вищих навчальних закладах відзначається посилення тенденції до використання різних підходів до навчання професійно-орієнтованого іншомовного спілкування. Підхід визначається як комплекс парадигматичних, синтагматичних і прагматичних структур та механізмів у пізнанні або практиці, який характеризується конкуруючими між собою стратегіями та програмами. Розрізняють біхевіористський, інноваційний, інтуїтивно-свідомий, свідомий, індивідуальний, тематичний, діяльнісний, прагматичний та комунікативно-когнітивний підходи [1].

Будь-який хороший викладач знає, що до кожного студента потрібен особливий підхід. Крім того, структура уроку повинна бути загальною для різного рівня знань студентів під час викладання тієї чи іншої теми. Викладачам необхідно використовувати різні методи навчання для того, щоб ефективно охопити всіх учнів. Різні стратегії навчання, рівень знань студента і реалізація стратегії може краще допомогти викладачеві визначити найефективніші методи навчання для своєї групи.

Перший крок у виборі методу навчання полягає в оцінюванні студентів, що може бути формальним або неформальним. Формальне оцінювання передбачає використання стандартизованих тестів, тестів з підручника чи навчального плану або створених викладачем тестів. Таке оцінювання допоможе сформувати уявлення про те, які знання студенти отримали, а також уявлення про їхній академічний рівень. Студентів безпосередньо могли навчати за різними методами і рівнем викладання за минулі роки.

Неформальна оцінка (що впливає з назви) – не передбачає шаблонів. Хороші вчителі знають своїх учнів. Якщо група студентів нова, то можна почати з індивідуального опитування кожного студента, працюючи з групою загалом, дізнаватись про їхні інтереси й особливості академічної підготовки. Залежно від підготовки студентів, вони можуть також написати про це, або відповісти на деякі питання в анкеті: про свої захоплення, інтереси у попередній команді, описати сильні та слабкі сторони навчання. Студентам, зазвичай, подобається говорити про себе і знайомитися, а викладачам, своєю чергою, потрібно познайомитися з ними так, щоб вони відчули себе особливими, і намагались правильно обрати метод навчання.

Далі потрібно спланувати впровадження різних методів навчання. Пряме навчання – найпоширеніша форма викладання. Цей метод підходить для лекційного навчання. Багато вчителів використовують його, оскільки вважають найпростішим, і ним можна покрити велику кількість матеріалу за короткий період часу. Однак це не найефективніший метод, щоб охопити всіх студентів, насамперед молодших курсів, які часто потребують привабливішої, практичної стратегії для ефективного навчання. Крім того, цей метод важко адаптувати за навчання студентів різних рівнів.

Дослідницьке навчання швидко набирає популярності у США. Цей метод навчання можна використовувати практично для всіх суб'єктів. Використання дослідного навчання забирає багато часу, енергії та планування, проте часто

буває доволі ефективним. Студенти на практиці вирішення проблем використовують навички критичного мислення, щоб дійти висновку. Метод доволі особистісно-орієнтований та особистісно-спрямований, його можна пристосувати до студентів будь-якого рівня. Викладачеві, зазвичай, потрібно почати з моделювання процесу навчання для студентів.

Спільне навчання – ще один метод навчання, який вважають доволі ефективним, коли все зроблено правильно. За спільного навчання студентів розбивають на невеликі групи для спільної роботи. Зазвичай, вони не згруповані за здібностями (краще формувати групи зі студентами різного рівня). Студенти намагаються досягти поставлених завдань разом. Викладачеві доведеться стежити за цими групами, щоб переконатися, що студенти знайшли і вирішують поставлене завдання, і що всі вони беруть у цьому участь. Така форма навчання добре піддається диференціації, адже викладач може призначити конкретні завдання для студентів з різним рівнем освіченості.

Ще одним загальним методом навчання є навчання стратегії обробки інформації. Використовуючи цей метод, бажано, щоб студенти розуміли метод викладання, а не просто запам'ятовували факти. Трапляються випадки, коли факти необхідно запам'ятати. Факти і концепції також необхідно згрупувати й організувати, щоб вони сприяли кращому розумінню. Викладачі можуть використовувати різні методи навчання, які допомагатимуть студентам із запам'ятовуванням. Це можуть бути графічні матеріали, картки для розвитку пам'яті чи інші способи подання інформації візуально.

Найефективнішим вважають той метод, за якого студенти можуть вчитися швидше і бути активнішими. Для кожної конкретної групи студентів такий буде індивідуальним. Крім того, використання різних методів навчання не даватиме змоги студентам нудьгувати, а допомагатиме сприйняти інформацію у новий, цікавіший спосіб.

До гуманістичних методів мовного навчання традиційно зачисляють навчальне співтовариство (Ч. Карран), «тихий» метод (К. Гатеньо), метод опори на фізичні дії (Дж. Ашер) і сугестопедію (Г. Лозанов) [2]. Метод навчального співтовариства і сугестопедія заслуговують особливої уваги. Їх можна зачислити до психотерапевтичного підходу в навчанні, оскільки вони не тільки містять психотерапевтичні завдання, а й використовують психотерапевтичні засоби вирішення навчальних завдань. Зупинимось на них докладніше.

Навчальна спільнота (Community Language Learning, CLL). Американський психолог-консультант і викладач Чарлз Карран (Charles Curran) вбачав у навчанні мови схожість з процесом психологічного консультування: у безпечній обстановці, яка схиляє до відвертості, студент, наче клієнт, говорить про те, що його хвилює, а емпатичний викладач, як психолог-консультант, допомагає йому усвідомити і перетворити емоційні переживання в знання. Завдання навчання мови Курран вбачає у:

- розумінні звукової системи мови;
- знаходженні особистісного сенсу в лексичних одиницях мови;
- оволодінні основами граматики мови, що вивчають.

Важливим навчальним і терапевтичним чинником є групова взаємодія: учні в колі обговорюють те, що їх вразило. Викладач бере участь у процесі та пропонує студентам еквіваленти їхніх фраз іноземною мовою. Учні відіграють провідну роль в організації та побудові курсу: замість заздалегідь складеної програми навчання вони спонтанно обирають цікаву для них тему розмови і мовні засоби, а також зручний для них темп і режим навчання. Особистісно-значущий досвід учнів з'єднується з мовним матеріалом. Як наслідок, кожен студент опановує іноземну мову саме в тому варіанті, який потрібен особисто йому [1, с. 17].

Сугестопедичний метод болгарського психотерапевта Г. Лозанова «спирається на методи комунікативної психотерапії засобами мистецтва і на методи інших психотерапевтичних дисциплін, слідуючи психологічним і фізіологічним законам, що визначають процес вивільнення потенційних можливостей індивіда» і досягає психотерапевтичного та психогігієнічного ефекту, за рахунок чого, за словами автора методу, французьку мову можна вивчити в два–п'ять разів швидше, ніж традиційними методами [5].

Сугестопедичне навчання базується на трьох головних принципах:

- радості і ненапруженості;
- єдності свідомого і підсвідомого,
- сугестивного взаємозв'язку.

На відміну від недирективної манери викладання в навчальному співтоваристві, сугестопедичний викладач по-батьківськи авторитарний і так само по-батьківськи щиро налаштований до студентів. Спеціальні сугестивні та релаксаційні прийоми допомагають студентам досягти стану «інфантилізації» (послаблення критичності, посилення довіри до викладача і підвищення сугестивності) для активізації внутрішніх резервів психіки і запам'ятовування об'ємного лексичного матеріалу.

Такими прийомами є: незвичайний зовнішній вигляд викладача, його театралізована мова, використання незвичайних інтонацій, жестів, міміки, його ентузіазм; нові імена студентів, що відрізняються від їхніх власних; барокова музика зі спеціально підбраною частотою 60 тактів у хвилину – для створення медитативного ефекту «концертної псевдопасивності» з метою гострішого сприйняття і кращого запам'ятовування матеріалу [5, с. 38].

Сугестопедичний підхід Г. Лозанова поклав початок цілій низці інтенсивних методів навчання іноземної мови, серед яких найбільший інтерес у світлі нашої теми представляє метод вітчизняного автора І. М. Румянцевої.

Авторка називає свій метод психотерапевтичним, оскільки, навчаючи серед інших і тих, хто має негативний досвід вивчення мов, вона цілеспрямовано прагне до поліпшення психічного і соматичного здоров'я своїх студентів, зняття психологічних бар'єрів і активізації механізмів навчання, до використання групового психотерапевтичного ефекту. З цією метою як навчальні завдання використовують найрізноманітніші техніки та технології методів індивідуальної та групової психотерапії: рольового тренінгу, тренінгів сенситивності,

асертивності, креативності, умінь; Т-груп і груп зустрічей, гештальт-терапії, психосинтезу, тілесно-орієнтованої та арт-терапії [8].

Лінгвопсиходраматургійний метод французьких лінгвістів і психодраматистів Бернара і Марі Дюфо заснований на психодраматичному психотерапевтичному підході Дж. Л. Морено [5].

Автори методу називають традиційну ситуацію навчання іноземної мови «подвійним відчуженням», оскільки: по-перше, студенти користуються нерідною мовою; по-друге, змушені говорити про нав'язане ззовні підручниками, викладачами, а не про важливе для них і цікаве. Своє завдання Б. і М. Дюфо вбачають у тому, щоб звести до мінімуму «подвійне відчуження» і дати студентам змогу виразити себе в процесі освоєння іноземної мови, який і буде для них засобом самовираження та групового спілкування.

Головні теоретичні принципи лінгвопсиходраматургії – це принцип творчої спонтанності, згідно з яким людина щомиті може творити свій власний спосіб буття; психодраматична концепція дії і гуманістична концепція зустрічі □ учасники навчальної групи засвоюють мову в дії та тісній взаємодії один з одним не тільки на практиці, а й у створюваній ними уявній реальності, а мова у цьому випадку слугує і навчальним завданням, і засобом комунікації. Спілкування викладача з учнями та учнів між собою будується на основі емпатичної підтримки, а вивчення мови та її засвоєння розглядають як загальний розвиток учнів у контексті усього їхнього життя.

Тільки один з цих методів – сугестопедія – отримав доволі широке застосування і навіть започаткував розвиток низки інтенсивних методів навчання іноземним мовам, у тім числі вітчизняних: до них належать емоційно-смысловий метод активізації резервних можливостей особистості та колективу Г. О. Китайгородської, метод занурення А. С. Плєсневїча, гіпнопедія Є. В. Сїровського та ін.

Зазначимо також, що сьогодні спостерігаємо розвиток концепції методу навчального співтовариства – громадами нового типу є інтернет-технології, мережеві ресурси типу *English, baby!* і *LiveMocha*, за допомогою яких навчають іноземним мовам, допомагають один одному, безпосередньо спілкуючись мовою, вивчають або перевіряють один у одного пропонувані на цих ресурсах завдання. Решта методів практикують тільки самі автори та їхні нечисленні послідовники.

Перехід до різнорівневої системи підготовки на сучасному етапі диктує необхідність зміни підходів до змісту освітнього процесу, створення нових форм його методичного забезпечення, як і усвідомлення ролі викладача в інноваційній парадигмі особистісно-орієнтованого, творчого навчання. Різноманіття методів і способів оволодіння іноземною мовою у вищому навчальному закладі зумовлює необхідність раціонального вибору одного з них або оптимальне поєднання взаємодоповнювальних методів і технологій, з чого випливає необхідність узагальнення знань про методи і прийоми організації іншомовного спілкування. Сьогодні інтенсивне вивчення іноземних мов реалізують у різних країнах, що розвиваються, на новостворених і діючих методичних системах. Це обумовлено

різноманіттям конкретних цілей навчання іноземної мови різного контингенту учнів, а також різноманіттям умов навчання.

Лінгвосоціокультурний підхід притаманний практично всім закордонним мовним школам. Комунікативним підходом керуються британські та американські мовні школи *Bell International*, *OISE*, *St. Giles International*, *Rennert Bilingual*, *NESE*. Інтенсивний метод призначений для ділових людей, які передбачають за короткий термін опанувати конкретні мовні навички. Найчастіше інтенсивного курсу досить для використання мови у професійній області: в діловому листуванні, у проведенні презентацій і телефонних переговорів, складанні комерційних пропозицій.

«Прямий» (direct) метод відомий як метод Берліца, головний його принцип полягає у цілковитому виключенні рідної мови студента з процесу навчання; мета – навчити студента думати іноземною мовою. Діловий (діяльнісний) підхід передбачає вивчення іноземної мови в поєднанні з практикою спілкування у професійній області. Таку можливість надають мовні школи Нью-Йорка, Лондона, Сан-Франциско, Торонто та інших світових бізнес-центрів.

Формування певного рівня іншомовної професійної комунікативної компетенції – актуальна та дієва основа для подальшого іншомовного профорієнтованого спілкування випускників ВНЗ. Однак необхідно враховувати, що під час навчання професійної іноземної мови різні функції мови та способи її застосування не можуть мати рівнозначну цінність. Поряд з інструментальною (проста передача інформації), регулятивною (регулювання діяльності), особистісно-емоційною та художньою (рольові ігри, образність мови), найбільшу цінність мають евристична (вираження свого розуміння), соціальна (спілкування поза своїм вузьким колом) та інформаційно-наукова, аналітична, довідкова функції.

Метод кейсів, який завоював провідні позиції в сучасній практиці навчання за кордоном, розвиваючи володіння цими мовними функціями, дає змогу опанувати знання спеціальності іноземною мовою, підвищувати рівень своєї професійної компетентності та самооцінки.

Провідну роль у теоретичній розробці методу і практичному його застосуванні відіграють П. Дафф, С. Фолтіс, Дж. Хіп [1, с. 43]. Серед кейсологів – теоретиків і практиків – слід згадати вітчизняних фахівців Г. Багієва, Г. Коніщенко, В. Наумова, А. Сидоренко, Ю. Сурміна, П. Шеремета.

У системі методів А. Р. Галустова «в експериментальному навчанні значно посилена роль активних методів (дидактичні та ділові ігри, навчальні дискусії та евристичні бесіди, семінари-дослідження, навчальні конференції, стендові доповіді, аналітичне коментування книг і статей), спрямованих на підготовку студентів» [4, с. 17]. «Метод кейсів» (англ. *Case method*, кейс-метод, кейс-стаді, *case-study*, метод конкретних ситуацій) – техніка навчання, що використовує опис реальних (економічних, соціальних і бізнесових) ситуацій. Метод «case study» М. Долгоруков вважає «просунутим» активним методом навчання [5].

Збільшення в «багажі» студента проаналізованих кейсів збільшує ймовірність використання готової схеми рішень до ситуації, що склалася,

формує навички вирішення серйозніших проблем. Ситуаційне навчання вчить пошуку і використанню знань в умовах динамічної ситуації, розвиваючи гнучкість мислення. Як зазначає Є. Н. Захарова, «компетентісно орієнтована професійна освіта спрямована на оволодіння діяльністю, яка забезпечує готовність до вирішення проблем і завдань на основі знань, професійного і життєвого досвіду, цінностей, інших внутрішніх і зовнішніх ресурсів» [2, с. 33].

Застосування кейс-методу на заняттях з французької мови у професійному середовищі переслідує дві взаємодоповнювальні цілі, а саме: подальше вдосконалення комунікативної компетенції (лінгвістичної та соціокультурної) та формування професійних якостей учнів. Ознайомлення з кейсом (читання професійно спрямованого тексту, в якому сформульоване завдання зі спеціальності, в оригіналі або з невеликими скороченнями і незначною адаптацією та подальший переказ), самостійний пошук рішення (внутрішнє монологічне мовлення французькою мовою), процес аналізу ситуації під час заняття (монологічне і діалогічне мовлення, підготовлене і спонтанне, також французькою мовою) – все це приклади комунікативних завдань.

Аудиторне спілкування, пов'язане з роботою над кейсом, якому притаманні суперечка, дискусія, аргументація, опис, порівняння, переконання та інші мовні акти, тренує навичку вироблення правильної стратегії мовної поведінки, дотримання норм і правил французькомовного спілкування. Коментарі студентів за змістом кейса оцінює викладач за такими навичками: аналітичною, управлінською, прийняття рішення, міжособистісного спілкування, творчого підходу, усного та письмового спілкування французькою мовою (лексико-граматичний аспект). Отож метод кейсів передбачає водночас і особливий вид навчального матеріалу, і особливі способи його використання у навчальній практиці французької мови.

Згідно з результатами виконаних нами прикладних досліджень, з'ясовано, що метод кейсів можна використовувати як виключно ефективний з метою навчання професійній іноземній мові та міжкультурній адаптації. Однак застосування цього методу у викладанні іноземної мови необхідно методично обґрунтувати і забезпечити. Це необхідно як на рівні організації навчального процесу за освітньою програмою загалом, так і на рівні планування його окремим викладачем. До недоліків застосування зазначеного способу організації навчання можна зачислити той факт, що важко гарантувати самостійність виконання усіх завдань у разі окремо взятих студентів.

Кейс-метод на заняттях іноземної мови рекомендують застосовувати у групах, що мають певний запас знань за фахом і достатній рівень володіння іноземною мовою. Крім того, як складний та ефективний метод навчання, кейс-метод є універсальним і ефективним тільки в поєднанні з іншими методами навчання іноземних мов, оскільки сам по собі не закладає обов'язкового нормативного знання мови. Проте використання кейс-методу у вивченні іноземної мови підвищує рівень знання іноземної мови загалом. Метод розвиває творче мислення, навички проведення презентації, вміння вести дискусію, аргументувати відповіді; удосконалює навички професійного читання

іноземною мовою та обробки інформації; вчить працювати у команді й виробляти колективне рішення.

В умовах інтерактивного навчання у студентів посилюється почуття особистісної включеності в освітній процес і формується відповідальність за власні освітні результати. Дискусія, аналіз реальних ситуацій, мозковий штурм, ділова гра, проектне завдання ведуть до створення сприятливої психологічної атмосфери на занятті, до посилення мовної та інтелектуальної активності учнів, підвищують відчуття впевненості у собі, створюють смисловий контекст комунікацій.

Педагогічний потенціал методу кейсів значно більший від педагогічного потенціалу традиційних методів навчання. Метод кейсів – виключно ефективний інструмент, що дає змогу застосувати теоретичні знання до вирішення практичних завдань. Проблема впровадження методу кейсів у практику вищої професійної освіти сьогодні є доволі актуальною, що зумовлено загальною спрямованістю розвитку освіти, орієнтацією не стільки на отримання конкретних знань, скільки на формування професійної компетентності, умінь і навичок розумової діяльності, розвиток здібностей особистості.

Отже, можна визначити кілька перспективних напрямів для використання психотерапевтичних методів у викладанні французької мови. По-перше, це навчання людей з особливими потребами – зі слабким здоров'ям, підвищеною емоційною сенситивністю, проблемами навчання і т. д. По-друге, заняття з іноземних мов для педагогів та психологів, інших фахівців допомагають у професії – в рамках професійного навчання або додаткової освіти. По-третє, оскільки вивчення французької мови інноваційними, у тому числі психотерапевтичними методами і з психотерапевтичним ефектом є захоплюючим способом розвитку мовної компетенції, навичок спілкування та уваги до внутрішнього світу, воно може зацікавити багатьох з тих, хто прагне до всебічного розвитку.

Не варто очікувати, що інноваційні методи навчання іноземним мовам стануть масовим явищем – хоча б тому, що таке навчання вимагає від викладачів не тільки лінгвістичних знань, а й наявності у них психологічної кваліфікації. Однак для тих фахівців, чия професійна освіта базується на комплексній підготовці з психології та в області іноземних мов, викладання мов на основі психотерапевтичного підходу може стати перспективною сферою професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кияк Т. Р. Фахові мови та проблеми термінознавства / Т. Р. Кияк // Нова філологія : збірник наукових праць. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – № 27. – С. 203–208.
2. Костина Е. В. Модель смешанного обучения (Blended Learning) и ее использование в преподавании иностранных языков / Е. В. Костина // Известия высших учебных заведений. – 2016. – Т. 1. – № 2. – С. 141–144. – (Серия: Гуманитарные науки).
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник. – Вид. 2-ге, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – Київ : Ленвіт, 2012. – 328 с.

4. Мунтян С. Г. Самостійна робота студентів при навчанні їх іноземної мови професійного спрямування: навчальні стратегії / С. Г. Мунтян // Українська наука XXI століття : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. – Київ : ТК Меганом, 2008. – С. 25–28.

5. Сушко З. М. Комунікативно-когнітивний підхід до викладання іноземної мови професійного спрямування у вищому навчальному закладі / З. М. Сушко, Ж. М. Бобир // Наука 2010: проблеми та перспективи розвитку : матеріали науково-практичної конференції. – 2015. – С. 142–144.

6. Юцкевич О. П. Проблеми викладання професійно орієнтованої іноземної мови / О. П. Юцкевич // Філологія. Методика. Педагогіка : зб. наук. праць виклад. кафедр інозем. мов та укр. мов і літ. Київського нац. економ. ун-ту / Ред. О. Л. Шевченко. – Київ : КНЕУ, 2012. – С. 142–148.

Стаття надійшла до редколегії 10.06.2017

Прийнята до друку 23.06.2017

NEW STRATEGIES FOR FUTURE PROFESSIONAL LANGUAGE PROFESSIONAL

Galina Bernetska

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000, tel.(032)239-41-98,
e-mail:bernetska@gmail.com*

The article deals with the features of the teaching French in a professional direction and analyzes the new strategies of teaching technology. This work touches the problem of the use of innovative and psychotherapeutic methods of teaching as the main factor of optimization of the process of mastering foreign languages as a professional language by the students, which makes it possible to combine individual, pair and group work types. The article identifies several promising areas for the use of psychotherapeutic methods in teaching French, such as: teaching people with special needs; foreign language training within the framework of vocational training; an exciting way to develop linguistic competence, communication skills and attention to one's inner world, as teaching with the innovative psychotherapeutic methods is effective for foreign language students to learn. The proposed innovative methods of teaching French are relevant to professionals whose vocational education includes comprehensive training in the field of foreign languages and psychology – teaching on the basis of a psychotherapeutic approach can turn into a promising area of professional activity.

Key words: French for professional orientation; interactive teaching methods; case study; motivation; subgestology; empathy; sensitivity; assertiveness; creativity; T-groups; groups of meetings; gestalt therapy; psychosynthesis; body-oriented therapy; art therapy.